

Greito maisto industrija (2010 07 20) (5:52)

2010-07-22 Pinigų Karta

<http://www.pinigukarta.lt/tv-laidos/finansai-tv/greito-maisto-industrija-07-20>, 2011-07-10

Laidos vedėjas: Vasarą yra tiek veiklos, kad dažnas lietuvis tik retkarčiais prisimena apie savo skrandžio poreikius ir skubiai praryja mėsainį, čebureką, beliašą ar kokį kitą greito maisto karūnos deimantą. Ši industrija Lietuvoje krizės tikrai nejaučia, o jei ir pajuto, tai sugebėjo labai greitai prisitaikyti.

Žurnalistas: Ekonomikos krizė palaužė ar bent kainas numesti privertė ne vieną prabangesnį restoraną ar kavinę. Greitojo maitinimo įstaigos krizės, atrodo, nė nepajuto. Sunkmetis žmones įvairiose šalyse paskatino rinktis greitesnę ir pigesnę alternatyvą įprastam valgiui.

Ovidijus Lukošius, žurnalo „IQ“ redaktorius: Žmonėms reikia valgyti. Dėl to brangesnių restoranų atstumtus arba prarastus klientus visame pasaulyje – tiek Lietuvoj, tiek Europoj, tiek Jungtinėse Valstijose, netgi gurmaniškoje Prancūzijoje – sugebėjo perimti greitojo maisto restoranai. Ir statistika daugely šalių yra maždaug vienoda. Jeigu įprasti restoranai prarado po keliasdešimt netgi procentų savo klientų ir smarkiai krito jų pajamos, tai greito maisto restoranai krizės metais sugebėjo išlaikyti tą patį klientų skaičių ir daugmaž panašias apyvartas.

Žurnalistas: Tiesa, greitmaiščio populiarėjimą Lietuvoje lemia ne tik krizė, o ir tai, kad mes pagal greitojo maitinimo įstaigų skaičių smarkiai atsiliekame nuo, pavyzdžiui, Jungtinės karalystės ar šio maisto tėvyne įvardijamų Jungtinių Valstijų. Šios rinkos senbuvų teigimu, populiarėjančios greitojo maisto užkandinės nėra krizės pasekmė, o plintančios greitmaiščio kultūros apraiška.

Virginija Girulskā, „McDonald’s“ rinkos vadovė Lietuvai: Kai kurie žmonės net nustemba, kai sužino tokius skaičius, kad, pavyzdžiui, šešiuose mūsų restoranuose praeitais metais apsilankė net 4 milijonai lankytojų.

Žurnalistas: Vadinasi, per metus lietuvis į „McDonald’s“ restoraną užsuka vidutiniškai tik vieną kartą. Nieko įspūdingo palyginus su amerikiečiu, kuris geltonųjų arkų restorane maitinasi daugiau kaip 30 kartų per metus. Tad galimybių plėtrai Lietuvoje netrūksta.

Jūratė Dobrovoklsienė, dietologė: Tendenciją didėjimo vertinčiau neigiamai. Per ilgalaikį vartojimą, ypač vaikų, paauglių tarpe, tai iš tikrųjų reiškia vienareikšmiškai – sveikatos sutrikimus. Todėl jų paplitimą vertinti kaip dietologė galiu tikrai neigiamai.

Žurnalistas: Beje, net jei per pietus užkandžiaujate picerijoje ar biuro kavinėje, ten patiekiamas maistas gali būti ne ką geresnis už mėsainį.

Jūratė Dobrovoklsienė, dietologė: Greito maisto įstaigose yra ne tik „McDonald’ ai“. Tai yra ir kebabinės, ir visos picerijos, tai jos yra būtent to paties tipo maitinimo atstovai.

Virginija Girulskā, „McDonald’s“ rinkos vadovė Lietuvai: Tiesiog stengiamės taip praplėsti mūsų meniu, mūsų valgiaraštį, kad kiekvienas galėtų galėtų pasirinkti, nes vienas lankytojas ateina tikrai dėl sumuštinio, dėl bulvyčių ir ir dėl Coca Colos. Gal moterims labiau tinka salotos.

Žurnalistas: Ką dar be salotų turite iš tų sveikų?

Virginija Girulskā, „McDonald’s“ rinkos vadovė Lietuvai: Turim lietuviškas morkas. [juokiasi] Taip. Taip.

Žurnalistas: Ir kiek jas per parą perka klientai – salotas ir morkas?

Virginija Girulskā, „McDonald’s“ rinkos vadovė Lietuvai: Perka, aišku. Aišku, ne, tai nėra tokie kiekiai kaip mūsų pagrindinių produktų – sumuštinų ar bulvyčių, ar kompleksų, bet ar, sakykim, rinkinukų vaikams, bet... Perka, aišku, kad perka.

Ovidijus Lukošius, žurnalo „IQ“ redaktorius: Greitojo maisto restoranai taip pat į savo meniu įtraukė vieną kitą sveikąjį maistą arba salotų porciją, vien dėl to, kad imituotų, jog yra sveiko maisto restoranai. Kita vertus, tai vėlgi yra gudrus marketingo triukas, nes žinoma, kad įmonių darbuotojai mėgsta pietauti kartu, didelėmis grupėmis. Ir greitojo maisto restoranai, pasiūlydami tam tikrų ekologiškų, sveikų maisto produktų ir patiekalų, jie privilioja grupę žmonių iš įmonių, nes turbūt 5 galbūt valgo mėsainius, 2 iš jų nori valgyti salotas.

Žurnalistas: Aišku, salotos ar morkos, įtrauktos šalia mėsainių ir bulvyčių, labiau primena bandymą atsikirsti kritikams, o ne pastangas keistis iš esmės. Greitojo maisto restoranai ateityje gali tapti savo pačių populiarumo aukomis. Kuo daugiau žmonių rinksis šias maitinimo įstaigas, tuo garsiau bus kalbama ir apie greitojo maisto įtaką sveikatai.

Jūratė Dobrovoklsienė, dietologė: Kalbėt apie jo naudą, tai čia yra praktiškai visiška visiška visiška beprasmybė.

Ovidijus Lukošius, žurnalo „IQ“ redaktorius: Greitasis maistas pasaulyje ir, manau, kad ir Lietuvoje, susiduria su tam tikromis grėsmėmis – labai madingais ekologiniais judėjimais ir ekologiško maisto samprata ir populiarėjimu. Tai... Turbūt tai yra didžiulis iššūkis greitojo maisto restoranams, kurie turės prisitaikyti arba nusiplauti dėmes, kad yra labai nesveiko, pavojingo maisto tiekėjai.

Žurnalistas: O kol greitojo maisto restoranai nesiėmė šalinti kalorijų iš savo meniu, reikia atsiminti auksinę taisyklę – kas per daug, tas nesveika. Tad ir suvalgius patį didžiausią mėsainį nieko blogo nenutiks, jeigu jis bus valgomas kartą ar du per mėnesį.

Laidos vedėjas: Tai jau viskas mūsų pirmojoje vasarinėje „Pinigų kartoje“. Tikiuosi, kad buvo įdomu, ir susitiksime lygiai po savaitės. Iki!

Žodžiai

poreikis vyr. tai, ko reikia, ko nors reikmė

praryti, praryja, prarijo ryjant nustumti į skilvį

mėsainis vyr. sumuštinis su mėsa (svetimybės *hamburgeris* atitikmuo)

čeburekas vyr. iš turkų kalbos atėjęs žodis, reiškiantis „pyragėlis iš plonai iškočiotos prėskos tešlos su avienos įdaru; paplitęs Kryme, Kaukaze“

beliašas vyr. pyragėlis su įdaru [rus. *беляш*]

prisitaikyti, prisitaiko, prisitaikė veikti pagal aplinkybes

palaužti, palaužia, palaužė įveikti, susilpninti, pakirsti

atstumti, atstumia, atstūmė atmesti, nepriimti

prarasti, praranda, prarado netekti

perimti, perima, perėmė paimti iš kito

lemti, lemia, lėmė būti priežastimi, veiksmu, turėti sprendžiamos reikšmės

apyvarta *mot.* pinigų ar prekių judėjimas – gavimas ir išleidimas

greitmaistis *vyr.* greitas maistas, vartojamas vietoj anglų kalbos junginio *fast food*

įvardyti, įvardija, įvardijo pavadinti, pasakyti

senbuvis, -ė *vyr., mot.* senasis vietos gyventojas, čia: daug patirties turintis, seniai dirbantis verslininkas

užkandinė *mot.* nedidelė valgykla

pasekmė *mot.* padarinys, rezultatas

plisti, plinta, plito skliti, platintis

apraiška *mot.* pasireiškimas

sutrikimas *vyr.* pakrikimas, įprastos būsenos praradimas

plėtra *mot.* plėtotė, raida

paplitimas *vyr.* pasklidimas, plėtra

užkandžiauti, užkandžiauja, užkandžiaavo valgyti užkandį, truputį valgyti

kebabinė *mot.* vieta, kur prekiaujama kebabais

praplėsti, praplečia, praplėtė plėsti truputį, padidinti

privilioti, privilioja, priviliojo patraukti į save, primasinti

atsikirsti, atsikerta, atsikirto griežtai atsakyti, atšauti

susidurti, susiduria, susidūrė visai iš arti susitikti, turėti reikalą

grėsmė *mot.* gresianti padėtis, grėsimas, pavojus

samprata *mot.* ko nors suvokimo būdas, pažiūra, koncepcija

iššūkis *vyr.* šaukimas, kvietimas kautis, rungtis

šalinti, šalina, šalino stumti, varyti į šalį